

De Proostkoerier

De hoek van de Kerkstraat in Mijdrecht omstreeks 1949

Historische Vereniging "De Proosdijlanden"

De Proostkoerier

INHOUDSOPGAVE :

Inhoudsopgave	pag.	1
Bij de voorplaat	"	2
Van de voorzitter	"	3
Nieuwe leden	"	4
Genealogie (lezing; cursus).....	"	5
Documentatie (w.o. werf Stofberg 200 jaar).....	"	6
Mijdrecht, vroeger en nu (vervolg)	"	8
Werken over de grens	"	13
"De Toerist" (II)	"	14
Diverse berichten	"	15
Oud Nieuws (1913/1915)	"	16
Van Schout naar Maire en Burgemeester	"	17
Andere cursussen	"	20

**Sluitingsdatum kopij voor het december-nummer:
dinsdag 7 december 1993**

Redactie commissie:

L.Claassen, Th. De Schrijver en F.J. de Wit

Redactieadres:

L.Claassen - Pr. Margrietlaan 54 - 3641 HE Mijdrecht - tel.: 02979-83512

Afd. documentatie/bibliotheek:

Th. De Schrijver - tel.: 02979-84241

8e jaargang nr. 3 - september 1993

BIJ DE VOORPLAAT

Een van de weinige panden die, althans qua exterieur, in de Dorpsstraat van Mijdrecht behouden is gebleven, is dat van de hier afgebeelde VÉGÉ-winkel in 1949.

VÉGÉ stond voor Verkoop Gemeenschap, met veel winkels in het hele land. Deze winkel stond onder leiding van de heer G.Ramp, rechts op de foto, met links van hem de toenmalige bedienden Maarten Winkel en Janny Ekris.

De heer Ramp huurde de destijds tamelijk verlopen winkel, in 1946 van de firma Doesburg voor acht gulden per week en bracht het bedrijf in een aantal jaren tot flinke bloei. In die tijd heeft hij het pand van de fa. Doesburg gekocht. Bij gebrek aan opvolging en gelet op de toenemende invloed van de supermarkten, hield hij het in 1960 voor gezien en verhuurde, resp. verkocht hij het pand aan de winkelketen VIVO(dhr.Nijhuis). Dit bedrijf hield het op die plaats minder lang vol en het pand ging in 1967/68 naar Radio Buko, welke onderneming nog steeds aldaar is gevestigd.

Volgens onze oude kadastrale gegevens was er op deze plaats in 1823 een woonhuis, bewoond door de wed. V.d.Bos. Nadat vervolgens in het pand verschillende kruideniers hun geluk hadden beproefd, werd het kort na de eeuwwisseling een winkel van een zekere Van 't Hart. Op een elders in dit nummer geplaatste prent uit 1905 zien wij dat de gevel er toen nog wat anders uitzag.

De kruidenierswinkel van Van Doesburg lag op de andere hoek van de Kerkstraat en wel sedert omstreeks 1826. Eerst was er ter plaatse nog een bakkerij geweest en later vestigde Van Doesburg een fabriekje van snijkoek en kermiskoek achter zijn winkel, waaruit veel later geleidelijk de koekfabriek De Lindeboom is ontstaan.

Toen de koekfabriek steeds meer ruimte ging vragen, kocht Van Doesburg het pand van Van 't Hart omstreeks 1920 en verplaatste hij zijn winkel daarheen. De voorgevel werd veranderd en de fraaie houten etalage- en deuromlijsting zouden daarbij zijn overgebracht (zie ook afb.6). Zij zijn er nog steeds, althans voor een deel. Naar verluidt is de kleinere houten gevelpartij van de winkel van Van 't Hart toen overgeplaatst maar de winkel van de melkman Verburg elders in de Dorpsstraat.

In dit nummer vindt U een foto van de winkel van de fa. de Wed.Doesburg na de verplaatsing (de weduwe heeft een poosje het bedrijf gerund totdat de zoons Arnold, Wijnand en Willem oud genoeg waren om de zaak over te nemen). De opname dateert uit 1927 (afb.2). Ziezo, nu U dit allemaal weet, bekijkt U de hoeken van de Kerkstraat in het vervolg mogelijk met wat andere ogen. Daarom vindt U in deze uitgave ter vergelijking ook nog een beeld van de huidige situatie.

LC.

*Met dank aan dhr.A.J.Nederhof
voor het in bruikleen verstrekken van de
voorplaatfoto en aan de heren G.Ramp en J.
Verboom voor hun gegevens.*

VAN DE VOORZITTER

EEN NIEUWE MIJLPAAL

Tot onze grote vreugde heeft onze vereniging opnieuw en wel in zeer positieve zin een mijlpaal bereikt. Begin september kon het 300ste lid worden ingeschreven. In totaal werden er gedurende het jaar 1993 reeds vierenvijftig nieuwe leden ingeschreven. Het aantal bedraagt momenteel 306.

Het 300ste lid is de heer C.Th. Steenstra uit Mijdrecht, een modelbouwer, die tijdens de Open Monumentendag een door hem op schaal gebouwd model van het voormalige Rechthuis in Mijdrecht tentoon heeft gesteld.

OPEN MONUMENTENDAG 1993

Ook dit jaar is door de vereniging weer meegewerkt aan de Open Monumentendag. De te bezoeken monumenten zijn in een door ons uitgegeven boekje in het kort omschreven en gratis ter beschikking gesteld aan de bezoekers van de monumenten. Daarbij werd gevoegd een gecombineerde fiets/auto route, waarin op nog andere bezienswaardigheden in de gemeente wordt gewezen. De kosten zijn gedragen door de gemeente. Dit mooie boekje is verzorgd door de dames van Tol en Raadsveld en de heren van Beek en Grundmann.

Tijdens de tentoonstelling in De Schakel in Wilnis is voorts ingegaan op de wijze waarop genealogie kan worden beoefend. Als model gold de uitgebreide stamboom van de familie De Schrijver.

GENEALOGIE

In het vorige seizoen is een proef gestart met het geven van cursussen. Op dat moment bestond grote behoefte aan een cursus paleografie. Hieraan hebben ruim twintig leden deelgenomen. Het bestuur heeft gemeend om gezien het succes van deze cursus en als vervolg daarop het genealogisch onderzoek verder uit te diepen. Het is ons bekend dat veel leden genealogisch onderzoek doen en wij willen hen van dienst zijn met de organisatie van een cursus over dit onderwerp. Wij zijn erin geslaagd een programma op te zetten van zes lessen, te geven door een deskundige op dit terrein. De cursus zal worden ingeleid met een lezing door de heer N. Plomp, directeur van het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. Elders in dit blad wordt nader op deze zaken ingegaan.

CULTUUR-HISTORIE

In 1994 zullen gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden waarvoor alle politieke partijen en groeperingen in de gemeente een beleidsprogramma aan het samenstellen zijn. In een door het bestuur op 11 juni 1993 verzonden brief wordt een beroep gedaan op al deze partijen en groeperingen om in hun beleidsprogramma's 1994-1998 aandacht te besteden aan diverse cuUuur-historische zaken en daarvoor de nodige fondsen beschikbaar te stellen. Het zou in dit verband te ver voeren om deze brief in zijn geheel te publiceren maar de hoofdzaken geven wij hierna in het kort weer:

- a. Verdere uitbouw van het gemeentearchief;
- b. Uitvoering gaan geven aan de monumentenwet en de eigen gemeentelijke monumentenverordening;
- c. Vaststellen van een landschapsplan waarin de cultuur-historische elementen beschermd worden vastgelegd;
- d. Morele en financiële steun geven aan het Veenmuseum, zodat dit uit kan groeien tot een volwaardig streekmuseum.

Van de verdere ontwikkelingen zullen wij u op de hoogte houden. De betreffende brief ligt in het Prinsenhuis te Mijdrecht ter inzage.

SUCCESJE

Het bestuur heeft voorts het college van burgemeester en wethouders door middel van een brief benaderd ter zake van hun besluit om bij de herinrichting van het gebied in de omgeving van het gemeentehuis in Mijdrecht de naam "Stationsweg" te laten verdwijnen.

Wij hebben uiteengezet dat de thans opgeheven spoorlijn van eminent belang is geweest voor de ontwikkeling van Mijdrecht in de eerste helft van deze eeuw en dat het daarom uit historisch oogpunt noodzakelijk is deze naam in de kern van Mijdrecht te laten voortbestaan.

Het college heeft inmiddels het door ons gewraakte besluit ingetrokken. De naam blijft derhalve bestaan.

De voorzitter,

P.C. Grundmann.

W E L K O M   a a n   N I E U W E   L E D E N

In het afgelopen kwartaal is weer gebleken, dat de belangstelling voor onze vereniging en voor de streek-historie blijft groeien en dat is een zeer verheugende zaak. Sedert het verschijnen van "De Proostkoerier" van juni 1993 konden hierdoor de onderstaande **25 nieuwe leden** worden ingeschreven.

mevr. P. Bakker - Wilnis
mevr. P. Beerninck-den Hertog - Nijmegen
F.C. de Boer - Vinkeveen
H.J. Braamskamp - Wilnis
L. Bunnig - Nieuwkoop
A.E. Burggraaff - Vlissingen
B. Freijters - Breukelen
R.A. Gommers - Vinkeveen
W. van Heeringen - Huizen
G.J.J. van der Helm - Mijdrecht
G. den Hertog - Wilnis
J.M. Jansen - Vinkeveen
H.A.M. de Jong - Losser
R.G.M.C. de Jong - Mijdrecht
W.J.A. van der Linden - Vinkeveen
P. Maijenburg - Mijdrecht
A. Molenaar-den Hertog - Mijdrecht
H.A. Nuijen - Vinkeveen
J. Ramp - Mijdrecht
J. Siereveld - Wilm's
C.Th. Steenstra - Mijdrecht
E. Swaab - Mijdrecht
mevr. M. Verburg-Engel - Aalsmeer
J. Winkel - Kockengen
J.F. Winkel - Waverveen

Het aantal leden bedraagt momenteel; 306

Al deze nieuwe leden roepen wij toe:

" V A N   H A R T E   W E L K O M "

Uit De Ronde Venen van 22 november 1940

MIJDRECHT-WILNIS-VINKEVEEN

25 jaar Spoorwegen. — Het zal 1 december aanstaande 25 Jaar geleden zijn dat de eerste trein op het traject Uithoorn-Nieuwersluis reed. Woensdag 1 december 1915 werd dit traject door de Nederlandsche Spoorwegen, toen nog Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij geheten, voor het reizigersvervoer opengesteld. Achtmaal per dag reed de trein naar Nieuwersluis, terwijl negenmaal per dag het traject Nieuwersluis-Uithoorn werd gereden. Het pad van "Bello" ging echter niet altijd over rozen. Men herinnert zich wel hoe voor eenige jaren geleden bekend werd dat de trein zou verdwijnen. Voor het behoud hiervan zijn toen vele pennen in beweging gezet terwijl met name door de Vereniging "Vinkeveen en Waverveen Vooruit" veel werd gedaan en .... met succes, want Bello rijdt nog! Het reizigersvervoer is thans grooter dan ooit geweest is, waaraan natuurlijk de benzineschaarschte niet vreemd is. We hopen dat thans de plannen tot het verdwijnen van de trein geheel van de baan zijn, daar de dorpen in De Ronde Venen dan lelijk geïsoleerd zouden worden.

GENEALOGIE

UITNODIGING

Op maandag 18 oktober 1993 des namiddags te 20.00 uur organiseert onze
vereniging in het
Verenigingsgebouw "De Schakel". Dorpsstraat 20 te Wilnis
een lezing over het onderwerp

GENEALOGIE

Deze lezing zal worden gehouden door
de heer N. Plomp te Nieuwerbrug

De lezing vormt mede de inleiding tot een door onze vereniging in het
seizoen 1993 - 1994 te organiseren cursus

CURSUS GENEALOGIE

De Historische Vereniging "De Proosdijlanden" organiseert in het
winterseizoen 1993 - 1994 een cursus genealogie. Hieraan kunnen minimaal
15 en maximaal 25 personen deelnemen. Deze cursus is in principe alleen
toegankelijk voor leden. Slechts in geval zich niet voldoende cursisten
aanmelden is deelname door niet-leden mogelijk mits zij zich voor de
aanvang van de lessen als lid van de vereniging aanmelden.

De cursus bestaat uit zes lessen van lig uur en zal worden gegeven in het
verenigingslokaal in het Prinsenhuis, Prinses Wilhelminalaan 31 te
Mijdrecht des namiddags te 20.00 uur op de volgende dagen:

maandag, 29 november 1993
maandag, 13 december 1993
maandag, 10 januari 1994
maandag, 24 januari 1994
maandag, 7 februari 1994
maandag, 21 februari 1994

Docente is mevrouw Els Elenbaas-Bunschoten te Hilversum

Het cursusgeld bedraagt f 50,-- per persoon. Na aanmelding ontvangt de
cursist een accept-girokaart voor belating van het lesgeld dat voor de
aanvang van de cursus dient te zijn voldaan.

Aanmelding en inlichtingen bij het bestuurslid en coördinator, de heer
H.J. Röling. Middenweg 1. 3641 RB Mijdrecht, tel. 02975 - 61474.

DOCUMENTATIE

Wacht eens....., had de villa van Mevrouw van Wieringen geen naam? He, misschien weten ze dat bij de Historische vereniging! Even bellen, ringggg .....
" Ja hoor, die heette het Uilennest". Dank u wel!

- o -

Ook dit kwartaal is onze bibliotheek weer met enige aanwinsten verrijkt; afijn kijkt u zelf maar*

KG 2538 PolderPastorale, maandblad van de par. Mijdrecht/Wilnis en de Hoef. (febr. t/m aug. 1993)

KG 2539 200 jaar par. St. Jan de Doper, Uithoorn. (1782 - 1982)

AK 0054 Reise- en Zakatlas (herdruk), 1773.

SB 7019 Het Nederlandsche handschrift in 1900

SB 7020 Veenderijterminologie in Nederland en Nederlands-talig België

SB 7021 Middelnederlandsch woordenboek. (heruitg. 1932)

SB 7022 Schriftspiegel (Nederlandse paleografische teksten van de 13e tot 18e eeuw.

AK 0055 Fotoatlas Utrecht.

DG 1089 Het recht van de dertiende penning in Abcoude, Baambrugge, Vinkeveen en Kammerik.

SB 7023 Archeologische Kroniek van de prov. Utrecht over de jaren 1985-1987.

DG 1090 Vecht en Veste. (Afbeeldingen)

DG 1091 Vecht en Veste. Historische Analyse van het Vechtgebied geprojecteerd op de bouwgeschiedenis van het huis oudaen.

MO 9510 Monumenten in
•* De Ronde Venenw •

SO 8517 Nota Stads- en dorpsvernieuwing Vinkeveen en Waverveen,

SO 8518 Toeristisch-recreatieve ontwikkeling Vinkeveense plassen.

SO 8519 Gemeente Vinkeveen en Waverveen. Nota van aanbidding behorende bij de begrotingen 1988,

DG 1092 Schoonheid aan de Vecht.

DG 1093 DE RONDE VENEN
1937/41

De heer Joh. Verwey heeft onze vereniging 4 ingebonden jaargangen geschonken van het in de jaren 1937/41 door zijn vader uitgegeven plaatselijke weekblad DE RONDE VENEN.

Deze bladen bevatten een schat aan gegevens, waaronder taloze advertenties, over de plaatselijke gebeurtenissen gedurende die periode en vormen daardoor een zeer welkome aanvulling van onze documentatie. Ook op deze plaats nogmaals onze hartelijke dank aan de heer Verwey voor deze schenking.

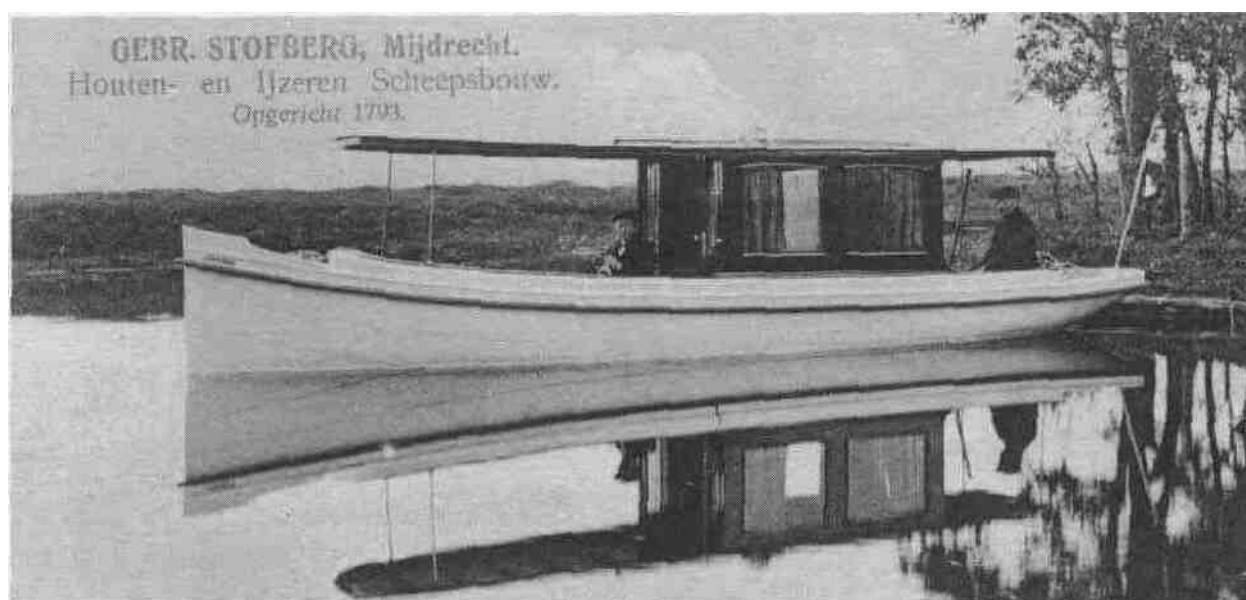
Dezer dagen kreeg ik een boek onder ogen over het voorgeslacht en de nakomelingen van Isaak Broere en Aaltje de Haas. Het boek is verlucht met vele foto's en prachtige Wilnise dorpsgezichten. In één woord een uniek boek. En dan krijg je goed de kriebels..... Dus, meteen bellen en trachten een exemplaar op de kop te tikken. De auteur had helaas nog maar twee exemplaren, te weten één voor een

kamaraad en één voor..... de historische vereniging!! Uiteraard heb ik dit geschenk met veel dank aanvaard.

Bovendien verzocht hij mij de heer Claassen te complimenteren met de schitterende uitvoering van de Proostkoerier. Bij deze!

Aan U allen: tot ziens in het Prinsenhuis.

Th. De Schrijver

Scheepswerf STOFBERG in Mijdrecht

In het tijdschrift 'Spiegel der Zeilvaart'
van september 1993, uitgave Stichting Spiegel der Zeilvaart,
red.023-341801,

is ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de
scheeps/jachtwerf Stofberg, een uitvoerige geschiedschrijving verschenen over dit
familiebedrijf - volgens de beschikbare gegevens de oudste werf in Nederland die in
dezelfde familie is gebleven - van de hand van Henk Dessens
en A.Kaashoek-van den Brink.

Het is een heel interessant historisch, rijk geïllustreerd, verhaal geworden, o.a. over de
talrijke Lemster-aken die zijn gebouwd, van maar
liefst 24 pagina's overwegend in kleur.

Natuurlijk wordt daarin ook de Stofberg-periode in Mijdrecht(en Wilnis),
1793 -1929, uitvoerig belicht.

Voor liefhebbers een verhaal om van te smullen. Losse nummers van genoemd
tijdschrift zijn via het vermelde telefoonnummer van de redactie, aldaar te bestellen
voor f. 6,95 per stuk.
***

Er is van Mijdrecht de laatste tijd nogal wat interessant fotomateriaal boven water gekomen dat wij graag publiceren omdat wij geloven veel van onze leden daarmee een plezier te doen.

Ook hopen wij daardoor Vinkeveners en Wilnissers ertoe te brengen historisch materiaal uit hun vroegere gemeenten op te sporen en met de nodige teksten voor ons blad ter beschikking te stellen. De moeilijkheid in dit soort zaken is altijd dat er bij de foto's gewoonlijk onvoldoende tekst is te leveren om het geheel, qua ruimte, in balans te houden. Het is niet de opzet om van ons blad een 'plaatjesboek' te maken, maar soms ontkom je daar niet helemaal aan. Het zij zo!

met de etalage in de oude uitvoering. Verder ziet U rechts op de foto een hondekar die toen tot de gebruikelijke vervoersmiddelen behoorde.

Naarmate het 'verkeer' toenam - ook al waren het aanvankelijk alleen fietsen, handkarren en paard en wagens - moest er meer ruimte in de straatjes komen en verdwenen de talrijk aanwezige bomen en hekjes. Later moesten ook de stoepen en opstapjes er voor een deel aan geloven.

De twintiger jaren

In de hierbij opgenomen plaat uit 1927 (afb. 2) ziet U al een redelijk 'kale' Dorpsstraat. De

Afb. 1

Begin 1900

Hierbij dan een opname van de 'zwaar begroeide' Dorpsstraat uit 1905, die in het voorplaat-verhaal wordt bedoeld (afb.1). De foto is genomen in de richting van het Gemeentehuis. U ziet links de hoek van de Kerkstraat, met aan de ene kant (rechts) de winkel van Van Doesburg en aan de andere kant de kruidenierswinkel van Van 't Hart

linkerzijde toont het deel van de Dorpsstraat tussen de Kerkvaart en de Dorpsbrug, waar nu zaken voor schoenen, kleding en huishoudelijke artikelen zijn gevestigd.

Ter vergelijking plaatsen wij een foto van de huidige situatie, genomen vanaf ongeveer hetzelfde standpunt in de Dorpsstraat (afb.3). Een detail van het onderhavige deel van de Dorpsstraat vindt U in afbeelding 4. Zo zag het er nabij de dorpsbrug uit in 1935. Achter

het geboomte links bevond zich de villa van de intussen overleden mevrouw Van Wieringen (thans Avondlicht).

Het linkse huis - thans de vestigingsplaats van de winkel van Gille - werd toen bewoond door de fam. De Graaf. Deze familie had een kamer als praktijkruimte verhuurd aan tandarts Nobel. Voor de deur staat zijn automobiel. Hij woonde zelf niet in Mijdrecht. Blijkens de kenletter G op het nummerbord was

de auto in Noord Holland geregistreerd. Mogelijk woonde de tandarts in Uithoorn; dat hebben wij niet uitgezocht.

Verder ziet U op de achtergrond de vrachtwagen van A.v.d.Helm. Hij woonde in het huis tegenover de tandarts. Achter het huis was zijn timmerfabriek, later sofa-fabriek (de sofa is een tijdje mode geweest) en nog later doodkistenfabriek (dat blijft altijd nodig!).

In 1946 kocht Toon Korver, wiens smederij -

d.w.z. de smederij van zijn vader A. Korver - van oudsher (sedert 1905) naast het huis van Van der Helm was gesitueerd, het huis van Van der Helm, maakte van beide huizen een flink kantoor en vestigde daarachter een grote constructiewerkplaats, genaamd "De Arend". Deze onderneming is intussen naar het industrieterrein verplaatst om ruimte te maken voor woningbouw.

Gebleven zijn de drie huisjes die stonden tussen de smederij van Korver en de winkel van Van Doesburg op de hoek van de Kerkstraat. Het zijn leuke winkeltjes geworden die van binnen grondig zijn opgeknapt maar waarvan de buitenkant zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat is gehouden.

Het inmiddels ook verdwenen straatje naast het huis heette de Helmsteeg en deze naam is bewaard gebleven in de huidige Helmstraat, waaraan nu een flink complex van bejaardenwoningen is verrezen. Heel vroeger schijnt het straatje overigens Schipperssteeg te hebben geheten, omdat beurtschippers daar een aanlegplaats hadden voor turf en andere goederen. De toenmalige familie van Van der Helm heeft het echter voor elkaar gekregen haar naam aan het straatje te verbinden en dat is zo gebleven, ook al is daar historisch wel wat tegenin te brengen.

Op het vroegere terrein van Van der Helm/ Korver is nu een mooi plein ontstaan dat vanuit het eerste stuk van de Dorpsstraat bij

Afb. 4

Van der Helm

Dit laatste dank zij het aannemingsbedrijf Van der Helm dat doelbewust het vroegere karakter van dit deel van de Dorpsstraat voor het nageslacht heeft willen bewaren. Met succes! Een mooi voorbeeld, dat zeker navolging verdient.

Op de luchtfoto uit 1925, die wij de vorige keer als voorplaat publiceerden, kunt U dat goed vergelijken.

Avondlicht, een goed uitzicht geeft op de Hervormde Kerk die tot dan toe wat was 'weggestopt' achter de bebouwing.

De NH-Kerk

Het kerkgebouw is in 1858, grotendeels op kosten van de gemeenteleden, herbouwd, nadat de voorgaande ca. 300 jaar oude kerk, wegens bouwvalligheid moest worden gesloopt. Een bijzonderheid is nog dat de huidi-

ge voor de omgeving karakteristieke toren, er pas 27 jaar later - in 1885 dus - is aangebouwd toen er weer wat centjes waren bijeengegaard. Van dichtbij is goed te zien dat de toren en de kerk niet één geheel vormen. Als afbeelding 5a,b en c drukken wij hierbij platen af van de kerk en zijn omgeving uit het verleden en het heden, allen vastgelegd vanaf ongeveer hetzelfde standpunt.

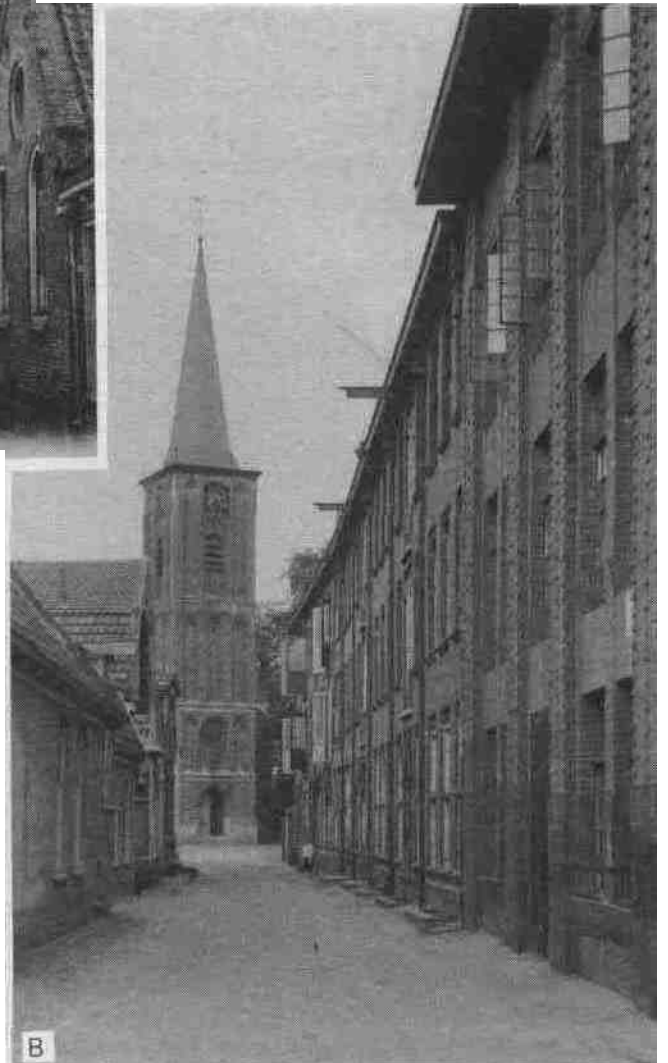
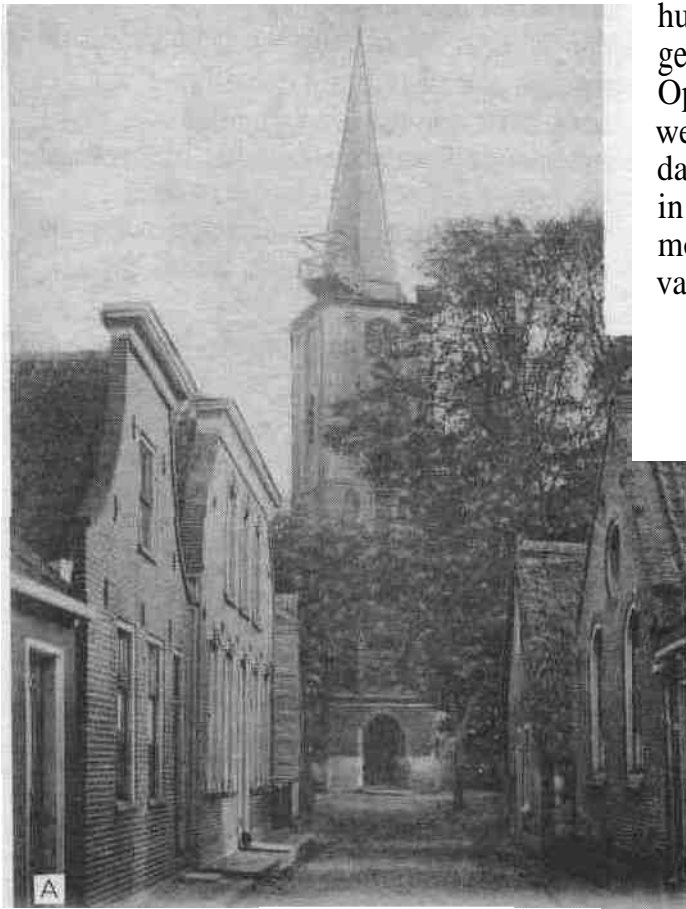
Op de foto 2 ziet U verder aan de linkerkant nog de hoedenwinkel van mevr. Van der Helm. In die tijd werden veel hoeden gedragen en de winkel was dan ook druk beklant. Vervolgens was daar de schoenhandel Rood gevestigd en thans weer andere schoenwinkels. De textiel/kledingbedrijven met woonhuizen die zich nu tussen de schoenwinkels en de fa. Gille bevinden, kwamen in de plaats van de voederhandel en het woonhuis van de fam. Broerse, die vroeger aldaar gevestigd waren.

Op de andere hoek van de Helmsteeg vonden we de bakkerswinkel van Broer, met daarachter de bakkerij. Nog weer iets verder in de richting van de brug was, naast de grote moestuin van mevr. Van Wieringen, het huis van haar koetsier, dhr. Korstanje met zijn

De Hervormde Kerk in Mijdrecht

Afb.5

a. in 1905 b.; in 1935 c.; in 1993 •

familie. Ook van dat huis hebben wij een fraaie foto uit 1899 gevonden, die wij zullen publiceren zodra wij er een bruikbaar verhaal bij hebben kunnen maken.

De oude behuizing

En dan tenslotte nog even de behuizing aan de andere de andere kant van de Kerkvaart. Op de hoek nu de drogisterij Nap. Op de andere hoek van de Kerkvaart was voorheen het electriciteitsbedrijf van Gille gevestigd met daarachter de toen befaamde radio-studio (daar hopen wij later nog eens op terug te komen). Op afbeelding 1 (rechts bij de hondenkar) is het huis waarin Nap nu is gevestigd. Het is moeilijk te zien dat aan dit huis nog een stukje was aangebouwd waarin toen Dirk Felix woonde. De doorgang naar de Kerkvaart was daardoor wel erg smal. Zodra er wat te verbouwen viel werd dit stukje eraf gesloopt waardoor de Kerkvaart beter toegankelijk werd. Voordien was overigens op die plaats de wagenmakerij van Van Geest gehuisvest en had de tam. Nap een drogisterij in het andere deel van de Dorpsstraat nabij de boekhandel van Verwey. In 1946 verhuisde het bedrijf naar zijn huidige plek en werd sedertdien fiks gemoderniseerd.

Naast Nap was toen nog de ijzerwarenhandel van Van Walraven (thans Ruiterman) gevestigd, die later naar het industrieterrein is verplaatst.

Tot slot

Hoewel wij beseffen nog een paar stukjes aan de andere kant van de Dorpsstraat te hebben overgeslagen, willen wij het hierbij voorlopig toch maar laten.

Wij dachten dat er voor het nageslacht nu een redelijk compleet beeld van dit deel van het oude dorp is vastgelegd en zullen dat t.z.t zeker nog aanvullen als wij het ontbrekende fotomateriaal weten te bemachtigen.

Voor aanvullingen of verbeteringen van Uw kant houden wij ons - zoals altijd - graag aanbevolen.

Intussen wachten wij met ongeduld op schriften uit en over Wilnis, resp. Vinkeveen, opdat ook daarover het nodige voor later kan worden vastgelegd.

Met dank aan dhr. A.J. Nederhof en drukkerij Verweij BV te Mijdrecht voor het gebruik van fotomateriaal en aan de heren A. Hoogendoorn en J. Verboom voor informatie.

Afb.6

ca. 1930: de winkel van Van Doesburg is verplaatst naar de andere kant van de Kerkstraat (zie ook de afbeeldingen 1 en 2). ISLOK op de winkelramen betekende: In Samenwerking Ligt Ome Kracht. Dat was een soort inkoop-combinatie die Van Doesburg voor zijn personeel had gemaakt, waardoor zij in de winkel met korting inkopen konden doen.

Werken over de grens

door Hein Röling, Mijdrecht

In de maanden oktober-december wordt in het Westfries Museum in Hoorn een tentoonstelling gehouden onder de titel: "Werken over de grens", 350 jaar geld verdienen in het buitenland.

De tentoonstelling geeft een beeld van de trekarbeider die van de 17e tot de 20e eeuw vanuit het Westen van Duitsland naar Nederland trekt om daar voor korte of langere tijd te werken.

De tentoonstelling is het resultaat van een samenwerking tussen twee Duitse en twee Nederlandse musea. De tentoonstelling is al te zien geweest in het Drents Museum in Assen en het Museumdorf Cloppenburg in Duitsland.

Van januari tot april 1994 herbergt het Emslandmuseum in Lingen de tentoonstelling.

Deze samenwerking is opgezet als een grensoverschrijdend project bij het wegvallen van de landsgrenzen in de EEG per 1 januari 1993.

Als handleiding bij de tentoonstelling verscheen een schitterend boek met bijdragen die de vele facetten van de trekarbeid belichten. Het boek is voorzien van veel beeldmateriaal, zoals documenten, foto's en kaarten.

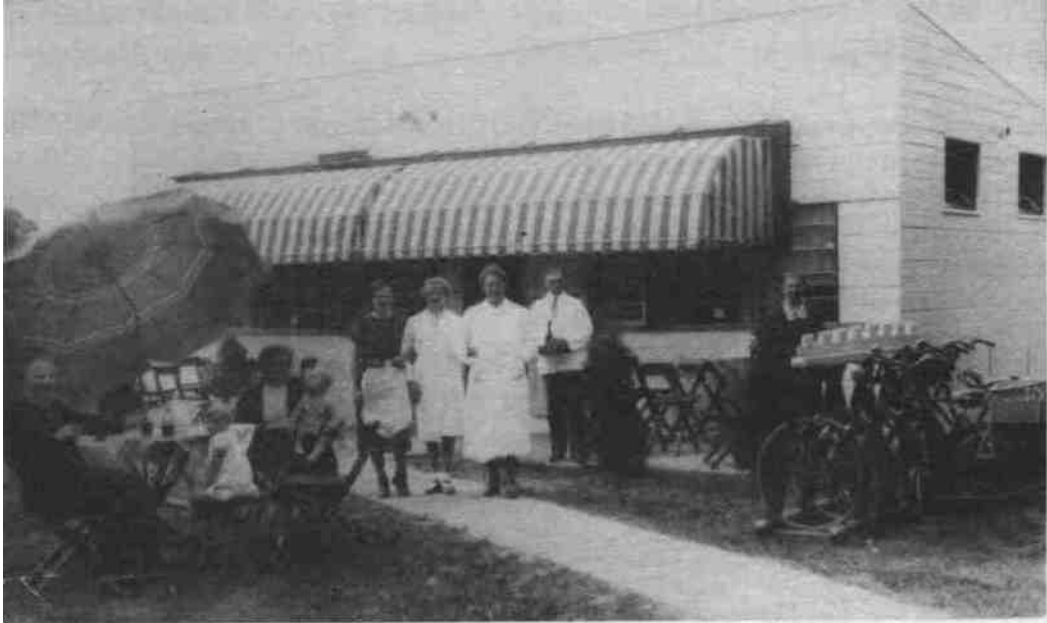
Op de tentoonstelling en in het boek is vooral aandacht voor de aard en het belang van de trekarbeid. De belangrijkheid voor onze landbouw en de opkomende industrie, alsook de aanpassing en behandeling van de 'Hollandgänger'.

Voorts komen aan de orde:

- onze voorouders als seizoenarbeiders;
- de Hollandgänger in de 17e en 18e eeuwse kluchtspelen;
- nieuwkomers 1600 -1945;
- Kruppelführen (repatriëring van zieken);
- reis en route;
- overvallen;
- de Todden (ambulante handel);
- gekomen en gebleven;
- trekarbeid uit Schaumberg-Lippe (zeevisserij);
- trekarbeid van Nederland naar Duitsland 1870 -1918.

De tentoonstelling wordt gehouden van 4 oktober 1993 tot 10 januari 1994 in het Westfries Museum in Hoorn.

"DE TOERIST" (II)

In ons maart-nummer van dit jaar publiceerden wij een foto van de uitspanning "De Toerist" uit 1937, met als onderkop: 'Wie herkent deze foto uit 1937 ??'.

Uit de binnengkomen reacties hebben wij kunnen vaststellen wie er allemaal op die foto staan.

Intussen kregen wij van Ka Hamme-Verbeek een tweede foto van dezelfde locatie, genomen uit een wat andere hoek. Deze foto is wat duidelijker en drukken wij daarom hierbij af.

En dan de personen:

Links onder de parasol zit de familie Henk Spijker, met vrouw Mar en de kinderen

Jan en Anne. Verder v.l.n.r.: Miek Krul, Geertje Verbeek, Bet Verbeek (echtgenote van de exploitant), kelner Kees van Braak en moeder Krul (de tam. Krul was eigenaar van het terrein).

Voor het geval U het niet (meer) wist, bent U dus weer geheel op de hoogte.

Hoe de Toerist, met inbegrip van de speeltuin, omstreeks die tijd was gesitueerd laat de tweede afbeelding zien van het toenmalige uiterlijk van de Provinciale weg. Dat ziet er nu wel een beetje anders uit. Rechts achter het geboomte is het grote Johson Wax-complex verzezen.

Red.

De Provinciale weg (S21) in 1937/38

Verbetering

Bij onze tweede publicatie over de Mijdrechtse kettingkastenfabriek van de heer G. Den Hertog, plaatsten wij een foto uit 1930 van het personeel voor de fabriek. Daarbij werd vermeld dat de eigenaar werd geflankeerd door zijn compagnon, de heer De Graaf.

Mevr. Molenaar-den Hertog wees ons erop dat dat een vergissing is. De compagnon was de heer R.J.Kooi, die later een fietszadelfabriek elders in Mijdrecht is begonnen.

De heer De Graaf die zakelijke relaties met de fa. Den Hertog onderhield, startte in 1935 met de produktie van stalen rijwielvelgen.

Op een gegeven moment waren er in de Mijdrechtse rijwielbranche meer dan 200 personen aan het werk! Een belangrijk onderdeel dus van de toenmalige industriële bedrijvigheid. Helaas heeft dit door concentraties op de markt, na de oorlog niet lang meer stand kunnen houden.

Red.

Wie maakt dia's?

De redactie kan in toenemende mate (tijdelijk) beschikken over allerlei historisch fotomateriaal van De Ronde Venen. Daarvan wordt een deel gebruikt voor publicaties in dit blad en van andere foto's of kaarten worden kopieën gemaakt voor later gebruik. Daarbij gaan dikwijls details min of meer verloren en bovendien is dat kopie-materiaal als regel slechts voor een kleine kring toegankelijk.

Vandaar het plan om bedoeld fotomateriaal ook op dia's te gaan vastleggen. Er kunnen dan grote beelden worden geprojecteerd waarop details beter tot hun recht komen en erkennendia-lezingen worden gemaakt, waarmede het beschikbare materiaal in grotere kring vertoond kan worden.

Maar, wie gaat dat nu doen? Er zijn in onze vrij grote ledenkring vast wel fotografen die voor zichzelf dia's maken van bestaande afbeeldingen en die daarvoor hun foto-apparatuur zodanig hebben ingericht dat het voor hen relatief eenvoudig is bijvoorbeeld van aanzichtkaarten een dia te maken. Wie dat werk, zo nu en dan, tegen vergoeding van de

kosten voor de vereniging zou willen doen, nodigen wij uit contact met de redactie op te nemen.

Helaas weten wij uit ervaring dat dikwijls moeizaam op dit soort oproepen wordt gereageerd en wij willen niet al te lang wachten met het begin van de werkzaamheden.

Als wij dus, laten wij zeggen binnen drie weken na het verschijnen van deze editie, niets hebben gehoord, zullen wij moeten aannemen dat van de kant van de leden in deze geen hulp te verwachten is en zullen wij proberen ook deze klus zelf te klaren, opdat velen daarvan t.z.t. kunnen profiteren. Vol verwachting klopt ons hart.....!?

Eerstedag enveloppen II

Wij dachten dat met onze publicatie in de vorige Proostkoerier over het beschikbaar stellen van een klein aantal eerstedag enveloppen van het 900-jarig bestaan van Mijdrecht in 1985 voor de prijs van f. 1,- per stuk, een stroom van gegadigden op ons af zou komen. Onnozel hè?

Het waren er twee !

Mogelijk vergeten door de vacantietijd? Of had iedereen de envelop destijds al gekocht? Of gewoon geen interesse?

Hoe dan ook, wij geven nog eenmaal de kans tot eind oktober en dan gaan de enveloppen terug naar de postzegelvereniging die ze ons afstond omdat ze filatelistisch gezien van weinig waarde zijn, maar wel historische waarde hebben/krijgen.

Aanvragen bij L.Claassen, tel.:02979-83512. Af te halen na afspraak tegen contante en gepaste betaling. Op = op!

Het Paard

In onze maart-editie van dit jaar werd op pag. 15, bij het vervolg op een verhaal over dorpsdokter De Bruijn door Fred de Wit, een foto geplaatst met als onderschrift: De fraaie boerderij aan het Molenland 4.

Een van onze lezeressen wees ons erop dat een poosje geleden de huisnummering langs het Molenland is gewijzigd.

De getoonde boerderij draagt daardoor thans het nummer 8.

Waarvan acte!

Oud Nieuws

(Uit het vroegere streekblad "Ons Weekblad" van 1913 en 1915)

Regeeringsbrood

1915, Mijdrecht

Vrijdag 9 juli is ook in onze gemeente een aanvang gemaakt met de verkrijgbaarstelling van Regeeringsbrood. Dit brood wordt gebakken van Regeeringstarwe en is verkrijgbaar bij den bakker, waarvan men gewoon is het brood te betrekken. Zoals bekend is moet men, om hiervan te kunnen profiteren, in het bezit zijn van een broodkaart.

Typhus

1915, Mijdrecht

Deze week maandag werden negen zieke personen overgebracht naar 't ziekenhuis op het Hofland alhier. In verband met de vele voorkomende typhusgevallen, heeft de opperbevelhebber van van land- en zeemacht bepaald, dat voorlopig naar deze plaats geen verloven zullen worden verleend.

Stationsgebouw

1915, Vinkeveen

Door burgemeester en wethouders is aan de Holl. Electriche Spoorwegmaatschappij, gevestigd te Amsterdam, vergunning verleend tot het bouwen van een stationsgebouw en een privaatgebouw op het spoorwegemplacement en twee dubbele dienstwoningen, waarvan een op den Ringdijk van "Groot Mijdrecht" en de andere aan de Veldwetering onder Demmerik.

Gunning

1915, Wilnis

Het bouwen van een nieuw zomerhuisje bij den Proosdijermolen is bij aanbesteding gegund aan den laagsten inschrijver, nl. aan J.C. van der Vegt te Abcoude, voor f. 908.50.

Proces Verbaal

1913, Mijdrecht

Tegen P.K. alhier is proces verbaal opgemaakt wegens het rijden met de fiets zonder licht, een half uur na zonsondergang.

Gasolinelantaam

1913, Vinkeveen

Na de goedgeslaagde proefneming met een gasolinelantaarn voor straatverlichting, is het gemeentebestuur overgegaan tot aankoop van nog twee dergelijke lantaarns, zoodat nu op drie verschillende punten het dorp aanmerkelijk beter verlicht wordt dan vroeger. Slechter is het gegaan met de spirituslamp, welke vorig jaar eenigen tijd heeft gebrand en na reparatie ook onlangs nog eenige avonden dienst heeft gedaan. Het is gebleken dat deze lamp voor straatverlichting totaal ongeschikt is.

Voorbarig

1913, Mijdrecht

Reeds langen tijd hebben we hier 'steen en been' geklaagd over den weinigen spoed waarmede aan den aanleg van de tramlijn werd gewerkt.

Thans echter, nu we het fluiten van de locomotief voor den zandtrein, die reeds tot aan het fort rijdt, alhier kunnen hooren, zien we duidelijk dat onze klachten wat voorbarig zijn geweest.

Keuring

1915, Mijdrecht

Bij de op 4 dezer alhier gehouden keuring voor den landstorm, lichte 1915, werden goedgekeurd: M.Eikenboom, H.van Nierop, T.Postdijk. Afgekeurd werden: H.Bleumink, A.de Ruiter en H.Vlaanderen.

Van Schout naar Maire en Burgemeester

door Fred de Wit, Mijdrecht

In de raadszaal van de voormalige gemeente Mijdrecht hingen vroeger de portretten van de burgemeesters van deze gemeente. Na de herindeling zijn deze weggehaald. Bij navraag mijnerzijds waarom, deelde men mij mede dat dit gebeurd was omdat er van de burgemeesters van de andere voormalige gemeenten geen afbeeldingen beschikbaar waren. Voor mij is dit argument niet overtuigend, omdat de gemeente Wilnis vanaf 1850 tot 1971 dezelfde burgemeesters als Mijdrecht heeft gehad en in Vinkeveen verschillende burgemeesters van adel waren, zodat het mogelijk moet zijn om hiervan ook nog portretten te achterhalen. Ik hoop daarom dat het toch nog een keer mogelijk zal zijn om de portretten of foto's van de voormalige burgemeesters van De Ronde Venen in de raadszaal op te hangen.

Burgemeester Van Doorn

Toch ontbrak bij de Mijdrechtse burgemeesters nog een portret en wel dat van Henricus Abraham van Doorn van Noordscharwoude, die in 1811 door de prefect van het toenmalige Departement van de Zuyderzee als maire van Mijdrecht werd geïnstalleerd en zich als eerste burgemeester van Mijdrecht mocht noemen.

Hij kreeg zijn benoeming toen ons land door Napoleon bij Frankrijk was ingelijfd. Vandaar dat het Franse woord 'maire' voor burgemeester werd gebruikt. Vóór die tijd sprak men over de schout en ook na de Napoleontische tijd is deze naam nog tot de grondwetswijziging in 1848 veelal bij de plattelandsburgemeesters gebruikt. Het ontbreken van zijn portret in de raadszaal ligt aan het feit dat de gemeente Mijdrecht nooit een afbeelding van Van Doorn heeft kunnen bemachtigen en misschien is die er ook nooit geweest. Persoonlijk heb ik echter de moed niet opgegeven en heb nog steeds de hoop dat er ergens nog een schilderij moet zijn waarop hij staat afgebeeld.

De kans is echter wel klein want hoewel hij Heer van Noordscharwoude was en er van verschillende bezitters van de heerlijkheid Noordscharwoude portretten bekend zijn,

beschikt men zowel daar als in het streekarchief te Alkmaar, het rijksarchief in Haarlem en het Iconographisch Bureau te Den Haag, niet over een portret van hem! U zult zich misschien afvragen: waarom zoveel aandacht voor deze burgemeester? Heeft hij dan zoveel betekend voor de gemeente Mijdrecht? Het antwoord kan kort zijn. De man zelf heeft geen grote daden in Mijdrecht verricht, maar zijn invloed was enorm en er gebeurde niets buiten zijn medeweten. In de notariële acten van de toenmalige Mijdrechtse notaris A. Verdam, komt zijn naam veelvuldig voor wanneer hijzelf gronden en opstallen koopt of verkoopt en, wanneer hij dat niet zelf doet, is hij vaak als getuige aanwezig. Bovendien heeft hij familiebanden met invloedrijke personen in Mijdrecht en Wilnis. Van Doorn leefde in een zeer roerige tijd. Denk maar aan de Bataafse omwenteling, het koninkrijk Holland onder Lodewijk Napoleon, de inlijving bij Frankrijk en tenslotte de bevrijding van het Franse juk en de vestiging van het koninkrijk der Nederlanden onder koning Willem I. Onder al deze machtswisselingen wist hij zich steeds te handhaven. Voorwaar een kunststuk als men bedenkt dat hij achtereenvolgens trouw heeft gezworen aan de Bataafse Republiek, koning Lodewijk, de Franse keizer en tenslotte koning Willem I. De macht die iemand in die tijd uitoefende werd niet alleen bepaald door hetgeen hij van zijn ambt maakte, maar ook door de speelruimte welke hij van zijn hogere overheden kreeg. Vandaar dat we toch even stil moeten staan bij de uitoefening van het schoutsambt.

Het schoutsambt

Vanaf de middeleeuwen was de schout in deze streek de vertegenwoordiger van de Proost van Sint Jan en belast met de opsporing en vervolging van strafbare feiten en de handhaving van de openbare orde. Hij fungeerde als voorzitter van het gerecht en zorgde voor de tenuitvoerlegging der vonnissen. Een soort hulp-officier van justitie dus.

Als regel oefende de schout ook de functie van gadermeester uit, dat is de ontvanger

van de staten- en dorpsbelastingen. In vele gevallen was de schout tevens nog secretaris van het gerecht, een functie die ongeveer te vergelijken is met die van de huidige gemeentesecretaris. Voor het uitoefenen van het schoutsambt moest men een bepaalde som betalen, waartegenover weer emolumenten stonden. Op biz. 30 van het boek "Mijdrecht meer dan veen alleen" staan onder andere de belastingen genoteerd welke de schout in 1797 mocht innen. Het bedrag dat de schout voor het uitoefenen van zijn functie betaalde ging dan weer naar de proosdij of de Staten van Utrecht.

Zo werd het schout- en gadermeesterambt van Mijdrecht in 1799 bij vacature verkocht voor maar liefst een bedrag van f.20.700.-. Het gevolg was dat alleen kapitaalkrachtige lieden de functie van schout konden uitoefenen. Het is ook voorgekomen dat het schoutsambt aan de hoogste bieder werd verkocht.

Zoals eerder opgemerkt leefde Van Doorn in zeer roerige tijden waarin de bevoegdheden van de overheden steeds aan grote veranderingen onderhevig waren. Deze veranderingen zijn uitvoerig beschreven in het boekje "De organisatie der gemeenten gedurende de jaren 1795-1851" door mr. A.S.de Blecourt, uitgegeven te Haarlem in 1903 bij Vincent Loosjes en het proefschrift in 1910 van B.C. de Savornin Lohman, dat als titel kreeg "De bestuursinrichting van gewest, stad en platteland van Utrecht gedurende de Bataafse republiek". Beide boekjes zijn nog bij de Mijdrechtse bibliotheek opvraagbaar. Ook in het eerder aangehaalde boek "Mijdrecht meer dan veen alleen" is aandacht aan deze episode geschonken.

Een Asperense familie

Henricus Abraham van Doorn werd geboren op 26 juli 1764 te Asperen als kind van Dirk van Doorn en Maria Elisabeth van Lith. De moeder was uit Driel afkomstig en de vader was de zoon van Aart van Doorn en Lijsbet van Maurik. De familie was vermogend want bij de in 1742 te Asperen aangeslagenen voor de personele quotisatie moest Aart van Doorn een bedrag neertellen van f. 40.-. Zijn broer Antonie werd aangeslagen voor f. 15.-, terwijl hun zwager Frederik van Leerdam, f. 8.- moest betalen. Dat jaar kwamen in Asperen maar

zes personen voor deze belastingheffing in aanmerking, waarvan er dus drie familie van elkaar waren.

De invloed van de familie Van Doorn bleek tevens uit de functies die ze vervulden. Zo komt de naam Van Doorn veelvuldig voor bij het vervullen van het Asperense schoutsambt en in het bestuur van de Hervormde kerk. Vader Dirk werd tot ouderling gekozen in 1755, 1762, 1768 en 1772 en bij zijn huwelijk op 30 mei 1756 was hij reeds Schout en Hoogheemraad van Asperen.

Henricus Abraham van Doorn was dus afkomstig uit een vermogende familie wat in die tijd zeer belangrijk was om een bestuurlijke carrière te kunnen maken. Ik heb niet kunnen nagaan wat voor opleiding hij heeft gehad, maar uit zijn handschrift blijkt dat hij de pen, wat toen nog een veer was, regelmatig heeft gehanteerd. Op 19 februari 1788 trouwde hij te Mijdrecht met de in Mijdrecht wonende en op 12 december 1764 in Mijdrecht gedoopte Hillegonda Jacoba Slegt, dochter van mr. Gerbrand Slegt en Elizabeth Middelman. Het huwelijk is van korte duur omdat Hillegonda op 21 augustus 1792 komt te overlijden. Zij moet dan nog 28 jaar worden en werd niet te Mijdrecht begraven, maar vervoerd naar Amsterdam. Zij voelde kennelijk haar einde naderen, want op 16 augustus liet zij thuis, ziek te bed liggend, haar testament opmaken.

Bijna zeven jaar later, op 1 januari 1799, hertrouwt Henricus van Doorn met Catharina Maria Klaus uit Mijdrecht. Zij is de dochter van Paulus Klaus en Maria Roos en zuster van Albertus Jan Klaus, de schout van Oudhuizen. Dit huwelijk duurde tot 23 juni 1817, toen ook Catharina overleed. Een maand daarvoor, op 25 mei, bij het maken van haar testament, bleek zij al ziek en zeer zwak te zijn. Beide huwelijken bleven kinderloos. Op 3 november 1820 sterft ook Henricus Abraham van Doorn, 56 jaar oud. Zijn overlijden moet toch wel plotseling zijn geweest, want op 20 oktober zat hij nog de gemeenteraad voor. Ook hij werd niet te Mijdrecht begraven. Zijn lichaam werd overgebracht naar de Noorderkerk te Amsterdam.

Zijn begrafenis kostte f. 760.05.

Voordat Van Doorn schout van Mijdrecht was, had hij het schoutsambt ook al uitgeoefend in Wilnis en Westveen. Hij

De Noorderkerk in Amsterdam omstreeks 1623 (uit 'Ons Amsterdam', 38/1)

deed van dit ambt vrijwillig afstand op 8 mei 1793. In dit ambt was hij de opvolger van mr. Gerbrand Slegt, een naam die wij al eerder zijn tegengekomen. De opvolger van Van Doorn als schout en gadermeester werd Anthony Lodewijk Heystek over wiens functioneren uitvoerig is geschreven in het boek "Van wildernis tot Ronde Venen".

Bij besluit van 29 december 1812 van de heer prefect - we leven immers onder een Franse bezetting - werd Heystek opgevolgd door Albert Jan Klaus, de schout van Oudhuizen en zwager van Van Doorn, die ook al gadermeester te Mijdrecht was.

Burgemeester Verdam

Bij besluit van 30 december 1820, nr. 136, werd Jacob Verdam door zijne majesteit de Koning benoemd tot Van Doorns opvolger als burgemeester van Mijdrecht en op 27 januari 1821 legde hij de eed af in handen van de gouverneur van de provincie Utrecht.

Jacob Verdam was voordien gemeente-secretaris van Mijdrecht. Zijn broer Adrianus Verdam, die tevens notaris was, en Hendrik van Wieringen, die weer een zwager was van Jacob Verdam, waren de assessoren (wethouders) van Mijdrecht. Het gevolg van deze benoeming was dat deze beiden nu wegens de familiebanden, volgens het toenmalige reglement van bestuur ten plattelande, niet langer meer

als wethouders en leden van de raad konden fungeren, waardoor nieuwe gemeenteraadsleden moesten worden gekozen. De opvolger van burgemeester Verdam, burgemeester De Voogt, zou overigens ook weer huwen met een dochter uit het geslacht VanWieringen.

De ambachtsheerlijkheid Noord - Scharwoude

Laten wij nu weer terugkeren naar Henricus Abraham van Doorn. Inmiddels had hij zijn invloed ook buiten Mijdrecht en Wilnis uitgebreid en was eigenaar geworden van de heerlijkheid Noord-Scharwoude, welke voorheen in het bezit was van Willem Hendrik Tedingvan Berkhout, burgemeester van Delft en telg uit een voornaam regentengeslacht. Voor het bezit van deze heerlijkheid betaalde Van Doorn f. 10.000.-. Daartegenover stonden inkomsten in de vorm van belastingen en het vergeven van het schouts- en secretarisambt van de heerlijkheid. Sindsdien noemde hij zich dan ook Van Doorn van Noord-Scharwoude. Na het overlijden van Van Doorn kwam de heerlijkheid in het bezit van Maria van Dijk, de weduwe van de Wilnise burgemeester Albertus Jan Klaus. In 1806 was de Mijdrechtse schout Jozua Ottens overleden. Hij werd opgevolgd door de al eerder genoemde Albertus Jan Klaus, die toen schout van Oudhuizen en gadermeester van Mijdrecht was. In 1811 werd Van Doorn, die al jaren deel uitmaakte van de Mijdrechtse raad, tot maire benoemd. Tijdens zijn eedsaflegging zwoer hij trouw aan de Franse keizer. Aan de onderprefect te Utrecht schreef hij een bedankbrief voor zijn aanstelling en sprak de hoop uit dat hij aan de verwachtingen die in hem gesteld zijn, mag beantwoorden. Zes jaar later, op 16 augustus 1817, werd hij in zijn functie herbenoemd en nu door koning Willem I.

Bezittingen

De nalatenschap van Van Doorn beslaat maar liefst 33 vellen op A4-formaat. Om een beeld te krijgen van zijn bezittingen volgt hier een globale opsomming. Hij bezat in Mijdrecht een herenhuis dat hij zelf bewoonde en verder nog vijf huizen met een erf. Tevens had hij nog een koetshuis en twee schuren; op negen

verschillende plaatsen diverse percelen weiland en op vijf plaatsen veenland dat bestemd was voor de ontginning van turf. In Oudhuizen bezat hij twee boerenhofsteden met land en verdere toebehoren; op drie plaatsen percelen weiland en in Wilnis en Westveen eveneens op drie plaatsen percelen weiland. In Ouderkarpsel, Weesperkarpsel en Diemen, had hij twee boerenhofsteden met grond en toebehoren in eigendom, waarbij nog kwamen drie percelen weiland. In Driel, in de provincie Gelderland, was hij eigenaar van een perceel weiland en in Amsterdam bezat hij de helft van een suikerraffinaderij. Zoals hiervoor vermeld had hij ook nog de heerlijkheid Noord-Scharwoude in eigendom. Daarbij kwam ook nog een hoeveelheid contant geld, ongemunt goud en zilver, huisraad en verdere kostbaarheden. Dit alles was ingeschat op een bedrag van f. 92.633.83. Dit was voor die tijd een onnoemelijk groot bedrag als men bedenkt dat het salaris van de onderwijzer te Mijdrecht f.150.- per jaar bedroeg. Het herenhuis dat hij bewoonde is zeer waarschijnlijk het nog bestaande huis in de Dorpsstraat 23, dat op de monumentenlijst staat en waarin thans het assurantiekantoor

van Koedam is gevestigd. Het huis met de bijbehorende gebouwen, erven, tuinen, plantsoenen en andere gronden, werd toen getaxeerd op f. 5.150.-.

Schuldeisers

Bij het overlijden van Van Doorn bleek dat er ook nog een flink aantal rekeningen moest worden betaald. Bij de schuldeisers komt men namen tegen die thans ook nog in Mijdrecht en Wilnis bekend zijn, zoals Schaaphuizen, Brouwer, Van Wijngaarden, Van Gijn, Van Harberden, Felix, Verweij en Kandelaar. Na aftrek van enige legaten, werd de erfenis verdeeld onder de broer van de overledene, Jan Godard van Doorn, wonende te Empel bij Den Bosch en zijn behuwd zuster Maria van Dijk, huisvrouw van Albertus Jan Klaus. Uit de beschrijving van zijn huisraad blijkt dat Van Doorn zijn huis zeer rijk had gemeubileerd. Onder andere met spiegels en schilderijen. Zou het dan niet kunnen dat onder de schilderijen zich portretten hebben bevonden waarop hij en zijn vrouw zijn afgebeeld? Wellicht bevinden deze zich nog onder de afstammelingen van zijn familie. Ik geef de hoop nog niet op!

Bronnen mor dit artikel:

- *De rijksarchieven van Utrecht en Zuid-Holland.*
- *De Asperensche Courant, orgaan van de vereniging "Oud Asperen".*
- *De gemeente-archieven run Mijdrecht, Wilnis en Noordscharwoude.*
- *'Mijdrecht mee rdan veen alleen', door drs. EA.G.van den Bent en drs. C.M.P.F. van den Broek.*
- *'Van wildernis tot Ronde Venen', onder redactie aan drsA.Bloed, dr. L.R.Mur en H.W.van Soest.*
- *'Re organisatie der gemeenten gedurende 1795-1851', door mr. A.S. de Blecourt.*
- *'Bestuursinrichting van gewest, stad en platteland, gedurende de Bataafsche republiek', door B.C.de Savornin Lohman.*
- *'Geschiedenis van de gemeentegrenzen in de provincie Utrecht', door WA.G. Perks.*

Cursussen

Uit de periodiek Amstelland van de afd. Amsterdam van de Nederlandse Genealogische Verenging, vernemen wij de volgende cursus-informatie:

-- De Stichting Regionale Geschiedbeoefening Noord-Holland heeft enkele cursussen georganiseerd voor diegenen die zich met locale of regionale geschiedenis (willen gaan) bezighouden. Een van die cursussen heet "Bronnen in het Rijksarchief". Het gaat daarbij om bronnen voor het onderzoek naar de geschiedenis van een plaats of streek.

De cursus beslaat 6 zaterdagochtenden in oktober en november. Kosten f.90."

Verder heeft de Stichting nog de volgende cursussen georganiseerd:

- Methodiek van historisch onderzoek;
- huizenonderzoek en dorpsreconstructie;
- nederzettingsgeschiedenis;
- bestuursgeschiedenis;
- oud-Nederlands;
- middeleeuws latijn vertalen.

Inlichtingen bij de Stichting te Haarlem, tel.: 023-318436.

BESTUUR van de Historische Vereniging
DE PROOSDIJLANDEN
opgericht 20 september 1984
*****

Voorzitter: P.C.Grundmann
Wilnis, tel.:02979-81578

Secretaris: P.A.van Golen
Vinkeveen, tel.:02972-61672
Postadres: Postbus 65
3648 ZH Wilnis

Penningmeester: Mevr. B.van Tol-Burgers
Wilnis, tel.:02979-84213

Vice-voorzitter: L.Claassen
redactie 'Proost- Mijdrecht, tel.:02979-83512
koerier':

Externe activi- N.van Beek
teiten: Wilnis, tel.:02979-84234

bibliotheek en A. Hagen
documentatie : Mijdrecht, tel.:02979-87550

Genealogie/Paleo- H.J.Röling
grafie: Mijdrecht, tel.:02975-61474

Veenmuseum : M. Kroon
Vinkeveen, tel.:02972-63606

Archeologie: v a c a t u r e

***

Lidmaatschap: f.25.- per jaar
Bankrelatie: RABOBANK, Mijdrecht
rek.nr.36.96.18.505.
giro bank: nr. 283067

Adres PRINSENHUIS:
Prinses Wilhelminalaan 31
3641 EK Mijdrecht